

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

2310

Na temelju članka 49. stavka 6. Pomorskog zakonika (»Narodne novine«, br. 181/04, 76/07, 146/08, 61/11, 56/13 i 26/15) i članka 30. stavka 2. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 150/11 i 119/14), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 5. studenoga 2015. godine donijela

UREDBU

O NAČINU I UVJETIMA ZA OBAVLJANJE SIGURNOSNIH ISTRAGA POMORSKIH NESREĆA I NEZGODA

PREDMET UREDBE

Članak 1.

(1) Ovom Uredbom određuje se način i uvjeti obavljanja sigurnosnih istraga pomorskih nesreća i nezgoda radi njihovog sprječavanja u budućnosti, unaprjeđenja sigurnosti plovidbe i smanjenja opasnosti od onečišćenja s brodova, i to:

1. pravovremenim pokretanjem sigurnosnih istraga pomorskih nesreća i nezgoda radi utvrđivanja njihovog uzroka
2. pravovremenim, istinitim i točnim izvješćivanjem o rezultatima sigurnosnih istraga objavom preliminarne i završne izvješća ili privremenih izvjava
3. pravovremenim predlaganjem potrebnih korektivnih mjera objavom sigurnosnih preporuka i praćenjem njihove implementacije od strane onih kojima su preporuke namijenjene.

(2) Agencija za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu ovlaštena je pokretati i provoditi sigurnosne istrage u svrhu utvrđivanja uzroka pomorskih nesreća i nezgoda, objave rezultata provedene sigurnosne istrage i predlaganja mjera radi sprječavanja pomorskih nesreća i nezgoda u budućnosti, unaprjeđenja sigurnosti plovidbe i smanjenja opasnosti od onečišćenja s brodova.

(3) Sigurnosne istrage nisu namijenjene pripisivanju krivnje i s tim u svezi utvrđivanju upravnopravne, građanskopravne ili kaznenopravne odgovornosti, međutim, glavni istražitelj i istražitelji koji vode ili sudjeluju u sigurnosnim istragama, ne smiju se suzdržati od potpunog i istinitog izvješćivanja o uzrocima pomorske nesreće ili nezgode, pa ni onda kada bi se iz rezultata provedene sigurnosne istrage moglo zaključiti o nečijoj krivnji ili odgovornosti.

USKLAĐENOST S PROPISIMA EUROPSKE UNIJE

Članak 2.

Ovom se Uredbom u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi Direktiva 2009/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o određivanju temeljnih načela o istraživanju nesreća u području pomorskog prometa i o izmjeni Direktive Vijeća 1999/35/EZ i Direktive 2002/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 131, 28. 5.

PODRUČJE PRIMJENE

Članak 3.

(1) Ova Uredba primjenjuje se na pomorske nesreće i nezgode:

1. u kojima sudjeluju brodovi koji plove pod zastavom Republike Hrvatske, bez obzira na mjesto nesreće ili nezgode
2. koje se dogode unutar teritorijalnog mora i unutarnjih morskih voda Republike Hrvatske, kako je određeno u Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravu mora od 10. prosinca 1982. godine, bez obzira na zastavu broda ili brodova uključenih u nesreću
3. koje se dogode u drugim vodama ako je u pomorskoj nesreći ili nezgodi sudjelovao ro-ro putnički brod ili brzo putničko plovilo državne pripadnosti članice Europske unije na redovitoj liniji, kojemu je Republika Hrvatska bila posljednja država članica uplovljenja, sve do postizanja međusobnog dogovora Agencije za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu i nadležnog istražnog tijela bitno zainteresirane države članice Europske unije o preuzimanju vođenja sigurnosne istrage od strane te članice
4. koje uključuju druge bitne interese Republike Hrvatske, bez obzira na mjesto nesreće i zastavu broda ili brodova uključenih u nesreću.

(2) Ova Uredba ne primjenjuje se na pomorske nesreće i nezgode u kojima sudjeluju isključivo:

1. ratni brodovi i javni plovni objekti
2. brodovi bez mehaničkog poriva
3. drveni brodovi jednostavne gradnje
4. jahte za sport i razonodu ili osobne potrebe, koje nisu uključene u gospodarsku djelatnost, osim ako imaju ili će imati posadu i prevoze više od 12 putnika za gospodarske svrhe
5. brodice za osobne potrebe
6. plovni objekti koji plove na plovnim putovima unutarnjih voda (rijeke, kanali i jezera na kojima se obavlja plovidba, osim rijeka hrvatskoga jadranskog sliva u onom dijelu toka koji je plovao s morske strane)
7. ribarski brodovi duljine manje od 15 metara
8. nepomični odobalni objekti za eksploataciju podmorja.

(3) Bez obzira na odredbe stavka 2. točaka 4., 5. i 7. ovoga članka, glavni istražitelj pomorskih nesreća u Agenciji za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu, može odlučiti o pokretanju sigurnosne istrage vrlo ozbiljne ili ozbiljne pomorske nesreće, u kojoj su sudjelovali isključivo jahte ili brodice, odnosno ribarski brodovi duljine manje od 15 metara, ukoliko ocijeni da će provedena sigurnosna istraga rezultirati izdavanjem sigurnosne preporuke, u cilju sprječavanja sličnih pomorskih nesreća u budućnosti ili unaprjeđenja sigurnosti plovidbe.

ZNAČENJE POJEDINIH IZRAZA I POJMOVA

Članak 4.

Pojedini pojmovi koji se navode u ovoj Uredbi imaju sljedeća značenja:

1. *Agencija* je Agencija za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu.
2. *EMSA* je engleska kratica koja označava Europsku agenciju za sigurnost pomorskog prometa (*European Maritime Safety Agency*).

3. *EMCIP ili europska baza podataka* označava elektroničku bazu podataka pod nazivom Europska informacijska platforma za pomorske nesreće (*European Marine Casualty Information Platform*) u koju se pohranjuju podaci o pomorskim nesrećama i nezgodama.

4. *CMCIP ili nacionalna baza podataka* označava elektroničku bazu podataka pod nazivom Hrvatska informacijska platforma za pomorske nesreće (*Croatian Marine Casualty Information Platform*) u koju se pohranjuju podaci o pomorskim nesrećama i nezgodama.

5. *IMO* je engleska kratica za Međunarodnu pomorsku organizaciju (*International Maritime Organization*).

6. *UNCLOS* je engleska kratica za Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravu mora od 10. prosinca 1982. godine (*United Nations Convention on the Law of the Sea*).

7. *IMO Kodeks o istraživanju pomorskih nesreća i nezgoda* je Kodeks Međunarodne pomorske organizacije o istraživanju pomorskih nesreća i nezgoda priložen rezoluciji A.849 Skupštine Međunarodne pomorske organizacije od 27. studenoga 1997. godine, sa svim izmjenama i dopunama.

8. *Pomorska nesreća ili nesreća* označava događaj ili slijed događaja koji za posljedicu ima:

a) smrt ili ozbiljnu ozljedu osobe, koja je uzrokovana ili je u svezi s izvedbom ili radom broda, ili

b) gubitak osobe s broda koji je uzrokovano ili je u svezi s eksploatacijom broda ili radom broda, ili

c) gubitak, pretpostavljeni gubitak broda ili njegovo napuštanje, ili

d) bitnu štetu na brodu, ili

e) nasukavanje ili onesposobljavanje broda, ili sudjelovanje broda u sudaru, ili

f) bitnu štetu objekata pomorske infrastrukture koja je uzrokovana ili je u svezi s radom broda i koja bi mogla ozbiljno ugroziti sigurnost broda, drugog broda ili pojedine osobe, ili

g) štetu pomorskom okolišu izazvanu oštećenjem broda ili brodova, a koje je uzrokovano ili je u svezi s radom broda ili brodova.

9. *Vrlo ozbiljna pomorska nesreća ili vrlo ozbiljna nesreća* označava pomorsku nesreću koja uključuje potpuni gubitak broda, smrtni slučaj ili ozbiljno onečišćenje koje je uzrokovano ili je u svezi s radom broda.

10. *Ozbiljna pomorska nesreća ili ozbiljna nesreća* označava pomorsku nesreću koja se ne razvrstava kao vrlo ozbiljna nesreća, a koja uključuje požar, eksploziju, sudar, nasukavanje, udar, oštećenje od nevremena, oštećenje ledom, napuknuće trupa ili pretpostavljeni nedostatak na trupu ili drugo slično oštećenje ili nedostatak koji ima za posljedicu:

a) nemogućnost rada glavnih strojeva, veće oštećenje nadgrađa, ozbiljno oštećenje strukture (kao što je probijanje podvodnog dijela trupa) što čini brod nesposobnim za nastavak plovidbe

b) onečišćenje pomorskog okoliša (neovisno o količini), i/ili

c) kvar/oštećenje koje zahtijeva tegljenje ili pomoć s obale.

11. *Pomorska nezgoda ili nezgoda* je događaj povezan s radom broda, osim pomorske nesreće, koji je ugrozio ili bi, ako se ne poduzmu odgovarajuće radnje za sprječavanje ili ublažavanje neželjenih posljedica, mogao ugroziti sigurnost broda, osoba na brodu ili bilo koje druge osobe ili pomorski okoliš.

12. *Sigurnosna istraga* je istražni postupak koji provodi Agencija ili nadležno istražno tijelo druge države, tijekom kojeg se prikupljaju i analiziraju podaci, utvrđuju uzroci i uzročni čimbenici pomorskih nesreća i nezgoda te prema potrebi izrađuju sigurnosne preporuke radi sprječavanja pomorskih nesreća i nezgoda u budućnosti te s tim u vezi unaprjeđenja sigurnosti plovidbe i smanjenja opasnosti od onečišćenja s brodova.

13. *Ciljevi sigurnosne istrage* su sprječavanje pomorskih nesreća i nezgoda u budućnosti, unaprijeđenje sigurnosti plovidbe i smanjenje opasnosti od onečišćenja s brodova.

14. *Sigurnosna preporuka* je svaki prijedlog, pa i onaj radi registracije i nadzora plovniha objekata, koji daje:

a) istražno tijelo države koja vodi sigurnosnu istragu, na temelju podataka dobivenih iz te istrage ili ako je potrebno

b) Europska komisija na temelju dokumentirane analize podataka i rezultata obavljenih sigurnosnih istraga.

15. *Metodologija ili zajednička metodologija* označava primjenu zajedničkih standarda u pokretanju i vođenju sigurnosnih istraga utvrđenih Uredbom Komisije (EU) br. 1286/2011 od 9. prosinca 2011. o donošenju opće metodologije za istraživanje pomorskih nesreća i nezgoda, razvijene u skladu s člankom 5. stavkom 4. Direktive 2009/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 10. 12. 2011., str. 36.).

16. *Glavni istražitelj* je osoba koja je imenovana za glavnog istražitelja pomorskih nesreća sukladno odredbama Zakona o osnivanju Agencije za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu (»Narodne novine«, broj 54/13) i koja je odgovorna za organizaciju, provedbu i nadzor sigurnosnih istraga pomorskih nesreća i nezgoda.

17. *Odgovorni istražitelj* je osoba koja po ovlaštenju glavnog istražitelja vodi pojedinu sigurnosnu istragu pomorske nesreće ili nezgode i aktivno istražuje uzroke pomorske nesreće ili nezgode.

18. *Istražitelj* je osoba koja po ovlaštenju glavnog ili odgovornog istražitelja obavlja pojedine istražne radnje i sudjeluje u sigurnosnoj istrazi pomorske nesreće ili nezgode.

19. *Ovlašteni predstavnik* je osoba koju je, na temelju njenih stručnih kvalifikacija, imenovala bitno zainteresirana država kako bi sudjelovala u sigurnosnoj istrazi koju vodi Agencija na području primjene ove Uredbe ili sudjelovala u postizanju dogovora o preuzimanju vođenja sigurnosne istrage.

20. *Savjetnik* je osoba koju je, na temelju njenih stručnih kvalifikacija, imenovala bitno zainteresirana država, da pomogne svom ovlaštenom predstavniku i/ili glavnom istražitelju, u istrazi koju vodi Agencija na području primjene ove Uredbe.

21. *Službena iskaznica* je identifikacijska iskaznica glavnog istražitelja, odnosno identifikacijska iskaznica istražitelja koji sudjeluju u sigurnosnim istragama, izdana od strane Agencije.

22. *Istražno tijelo druge države* označava nadležno tijelo druge države koja vodi sigurnosnu istragu ili nadležno tijelo bitno zainteresirane države koja je preuzela vođenje sigurnosne istrage.

23. *MRCC* je engleska kratica za Nacionalnu središnjicu za usklađivanje traganja i spašavanja na moru (*Maritime Rescue Coordination Center*) koja obavlja i poslove Pomorske službe za podršku (*Maritime Assistance Service – MAS*) sukladno rezoluciji A.950(23) Skupštine Međunarodne pomorske organizacije.

24. *Država koja vodi sigurnosnu istragu* je država koja je preuzela odgovornost za vođenje sigurnosne istrage, kako je dogovoreno između bitno zainteresiranih država.

25. *Bitno zainteresirana država* je država:

a) čiju zastavu vije brod uključen u pomorsku nesreću ili nezgodu, ili

b) u čijem se teritorijalnom moru ili unutarnjim morskim vodama dogodila pomorska nesreća ili nezgoda, ili

c) čiji je okoliš ozbiljno oštećen posljedicama pomorske nesreće (uključujući i okoliš njenog teritorija priznatog međunarodnim pravom), ili

d) kojoj bi se kao rezultat pomorske nesreće moglo dogoditi ozbiljno oštećenje pomorskog okoliša (uključujući i okoliš njenog teritorija priznatog međunarodnim pravom), ili

e) gdje posljedice pomorske nesreće uzrokuju ili prijetu bitnom štetom za tu državu, njene umjetne otoke, postrojenja ili konstrukcije nad kojima ima jurisdikciju, ili

f) čiji građani su, kao posljedica pomorske nesreće, izgubili živote ili pretrpjeli ozbiljne ozljede, ili

g) koja ima na raspolaganju informacije korisne za istragu, ili

h) koja je iz opravdanog razloga zainteresirana za provedbu istrage.

26. *Smjernice IMO-a o pravednom postupanju prema pomorcima u slučaju pomorske nesreće* su smjernice Međunarodne pomorske organizacije priložene rezoluciji LEG.3(91) Pravnog odbora Međunarodne pomorske organizacije od 27. travnja 2006. godine, koje je odobrilo upravno tijelo Međunarodne organizacije rada na svojoj 296. sjednici od 12. do 16. lipnja 2006. godine.

27. *Ro-Ro putnički brod* jest putnički brod koji ima mogućnost ukrcaja ili iskrcaja cestovnih ili željezničkih vozila na brod ili s broda.

28. *Brzo putničko plovilo* je brzo plovilo kako je definirano u pravilu X/1 Međunarodne konvencije o zaštiti ljudskih života na moru iz 1974. godine sa svim izmjenama i dopunama, kojim se prevozi više od 12 putnika.

29. *VDR ili zapisivač podataka o putovanju* je uređaj čija je svrha da pomogne prilikom utvrđivanja uzroka pomorske nesreće. Funkcionalni zahtjevi kojima mora udovoljavati VDR dani su u Rezoluciji A.861(20) Skupštine IMO-a i Rezoluciji MSC.163(78) Odbora za pomorsku sigurnost IMO-a, kako je izmijenjena i dopunjena.

STATUS SIGURNOSNIH ISTRAGA

Članak 5.

(1) Pokretanje i vođenje sigurnosnih istraga ne može se zabraniti, obustaviti, odgoditi ili na bilo koji način ograničiti.

(2) Glavni istražitelj i istražitelji sigurnosnih istraga djeluju potpuno neovisno u pokretanju i vođenju sigurnosnih istraga u odnosu na sva tijela nadležna za pomorski promet, druga državna i pravosudna tijela te sve pravne i fizičke osobe.

(3) Sigurnosne istrage provode se neovisno o bilo kojim drugim istragama, niti te istrage imaju ili mogu imati utjecaj na provođenje sigurnosnih istraga ili rezultate tih istraga.

OBVEZA PROVOĐENJA SIGURNOSNE ISTRAGE

Članak 6.

(1) U slučaju vrlo ozbiljne pomorske nesreće, glavni istražitelj je dužan odmah ili u najkraćem mogućem roku, a u svakom slučaju ne kasnije od 30 dana nakon nesreće, pokrenuti sigurnosnu istragu.

(2) U slučaju ozbiljne pomorske nesreće, glavni istražitelj je dužan odmah ili u najkraćem mogućem roku pokrenuti postupak prethodne procjene iz članka 7. ove Uredbe, na temelju kojeg će odlučiti hoće li pokrenuti sigurnosnu istragu ili ne.

(3) U slučaju pomorske nesreće koja se u smislu ove Uredbe ne smatra vrlo ozbiljnom ili ozbiljnom pomorskom nesrećom te u slučaju pomorske nezgode, glavni istražitelj će na temelju prikupljenih podataka o nesreći ili nezgodi odlučiti hoće li pokrenuti sigurnosnu istragu ili ne, uzimajući u obzir težinu pomorske nesreće ili nezgode, vrstu broda i/ili tereta, stupanj onečišćenja pomorskog okoliša, utjecaj rezultata sigurnosne istrage na sprječavanje nesreća i nezgoda u budućnosti ili na sprječavanje i smanjivanje opasnosti od onečišćenja s brodova, postupajući pritom sukladno standardima zajedničke metodologije iz članka 8. ove Uredbe.

(4) Glavni istražitelj je dužan, u roku od 30 dana od ozbiljne nesreće iz stavka 2. ovoga članka ili nesreće ili nezgode iz stavka 3. ovoga članka, donijeti pisanu i obrazloženu odluku o pokretanju ili nepokretanju sigurnosne istrage.